

Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение Мало-Уруссинский
детский сад «Лейсан» Ютазинского муниципального района Республики Татарстан

ПРИНЯТА
На педагогическом
совете МБДОУ Мало-Уруссинский
детский сад «Лейсан»
Протокол № 1 от «28» 08.2020

УТВЕРЖДАЮ
Заведующий МБДОУ Мало-Уруссинский
детский сад «Лейсан»
Р.С.Загртдинова
Приказ № 2 от «28» 08 2020г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

Образовательная деятельность: «Речевое развитие»

Вид организованной образовательной деятельности: Развитие речи

Возрастная подгруппа: подготовительная

Разработчики: воспитатель первой квалификационной категории Фахуртдинова Ф.К.,
воспитатель первой квалификационной категории Мингазова З.А.

2020-2021 учебный год

Оглавление

1.Пояснительная записка.....
2.Психолого-педагогические условия реализации Программы.....
3.Планируемые результаты освоения Программы.....
4.Содержание программы.....
5.Учебно-методическое обеспечение реализации Программы.....

1. Пояснительная записка

«Речевое развитие включает владение речью как средством общения и культуры; обогащение активного словаря; развитие связной, грамматически правильной диалогической и монологической речи; развитие речевого творчества; развитие звуковой и интонационной культуры речи, фонематического слуха; знакомство с книжной культурой, детской литературой, понимание на слух текстов различных жанров детской литературы; формирование звуковой аналитико-синтетической активности как предпосылки обучения грамоте».

Рабочая программа по развитию детей старшей группы (Далее - Программа) разработана в соответствии с Примерной общеобразовательной программой дошкольного образования «От рождения до школы», разработанной на основе Федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования (Приказ № 1155 от 17 октября 2013 года) и предназначеннной для использования в дошкольных образовательных организациях для формирования основных образовательных программ (ООП ДО) и основной общеобразовательной программой детского сада «Лейсан , в соответствии с введёнными в действие ФГОС ДО.

Рабочая программа определяет содержание и организацию образовательного процесса старшей группы муниципального бюджетного дошкольного образовательного учреждения детского сада «Лейсан».

Данная рабочая программа разработана в соответствии со следующими нормативными документами:

- Федеральный закон «Об образовании в Российской Федерации» от 29.12.2012 года № 273 – ФЗ.
- Приказом Министерства просвещения РФ от 31 июля 2020 г. № 373 «Об утверждении Порядка организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам - образовательным программам дошкольного образования»;
- СанПин 2.4.1.3049-13 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций».
- Приказ Минобразования и науки РФ от 17.10.2013г. № 1155 «Об утверждении Федерального Государственного Образовательного Стандарта Дошкольного Образования» (ФГОС ДО).
- Устав ДОУ.
- Образовательная программа ДОУ.

Цели и задачи программы

Развитие речи. Развитие свободного общения с взрослыми и детьми, овладение конструктивными способами и средствами взаимодействия с окружающими.

Развитие всех компонентов устной речи детей: грамматического строя речи, связной речи — диалогической и монологической форм; формирование словаря, воспитание звуковой культуры речи.

Практическое овладение воспитанниками нормами речи.

Художественная литература. Воспитание интереса и любви к чтению; развитие литературной речи. Воспитание желания и умения слушать художественные произведения, следить за развитием действия.

Познавательно-речевое развитие

Происходит активное развитие диалогической речи. Диалог детей приобретает характер скоординированных предметных и речевых действий. В недрах диалогического *общения* старших дошкольников зарождается и формируется новая форма речи - монолог. Дошкольник внимательно слушает рассказы родителей, что у них произошло на работе, живо интересуется тем, как они познакомились, при встрече с незнакомыми людьми спрашивают, кто это, есть ли у них дети и т.п. У детей продолжает развиваться *речь*: ее звуковая сторона, грамматический строй, лексика. Развивается связная речь. В высказываниях детей отражаются как расширяющийся словарь, так и характер обобщений, формирующихся в этом возрасте. Дети начинают активно употреблять обобщающие существительные, синонимы, антонимы, прилагательные и т.д.

Познавательные процессы претерпевают качественные изменения; развивается произвольность действий. Наряду с наглядно-образным мышлением появляются элементы словесно-логического мышления. Продолжают развиваться навыки обобщения и рассуждения, но они еще в значительной степени ограничиваются наглядными признаками ситуации. Продолжает развиваться воображение, однако часто приходится констатировать снижение развития воображения в этом возрасте в сравнении со старшей группой. Это можно объяснить различными влияниями, в том числе средств массовой информации, приводящими к стереотипности детских образов. Внимание становится произвольным, в некоторых видах деятельности время произвольного сосредоточения достигает 30 минут. У детей появляется особый интерес к печатному слову, математическим отношениям. Они с удовольствием узнают буквы, овладевают звуковым анализом слова, счетом и пересчетом отдельных предметов.

Срок реализации программы: Программа разработана на 1 год и реализуется в 2020-2021 учебном году

Возрастные, психологические и индивидуальные особенности воспитанников: см.Примерную общеобразовательную программу дошкольного образования «От рождения до школы», (Н.Е.Веракса, Т.С.Комарова, М.А.Васильева), стр.248-250

Основные принципы работы:

При построении рабочей программы учитываются следующие принципы:

- 1) соответствует принципу развивающего образования, целью которого является развитие ребенка;
- 2) сочетает принципы научной обоснованности и практической применимости (содержание рабочей программы должно соответствовать основным положениям возрастной психологии и дошкольной педагогики);

- 3) отвечает критериям полноты, необходимости и достаточности (позволять решать поставленные цели и задачи только на необходимом и достаточном материале, максимально приближаться к разумному «минимуму»);
- 4) обеспечивает единство воспитательных, развивающих и обучающих целей и задач процесса образования детей дошкольного возраста, в процессе реализации которых формируются такие знания, умения и навыки, которые имеют непосредственное отношение к развитию детей дошкольного возраста; строится с учетом принципа интеграции образовательных областей в соответствии с возрастными возможностями и особенностями воспитанников, спецификой и возможностями образовательных областей;
- 5) основывается на комплексно - тематическом принципе построения образовательного процесса;
- 6) предусматривает решение программных образовательных задач в совместной деятельности взрослого и детей и самостоятельной деятельности детей не только в рамках непосредственно образовательной деятельности, но и при проведении режимных моментов в соответствии со спецификой дошкольного образования;
- 7) предполагает построение образовательного процесса на адекватных возрасту формах работы с детьми. Основной формой работы с детьми дошкольного возраста и ведущим видом деятельности для них является игра;
- 8) обеспечивает осуществление образовательного процесса в двух основных организационных моделях, включающих: совместную деятельность взрослого и детей, самостоятельную деятельность детей;
- 9) учитывает гендерную специфику развития детей дошкольного возраста;
- 10) направлена на взаимодействие с семьей в целях осуществления полноценного развития ребенка, создания равных условий образования детей дошкольного возраста независимо от материального достатка семьи, места проживания, языковой и культурной среды, этнической принадлежности.

2.Психолого- педагогические условия реализации Программы

Для успешной реализации Программы должны быть обеспечены следующие психолого – педагогические условия, которые гарантируют охрану и укрепление физического и психического здоровья детей, обеспечивает их эмоциональное благополучие:

- 1.Уважительное отношение к человеческому достоинству детей, формирование и поддержка их положительной самооценки, уверенности в собственных возможностях и способностях.
- 2.Использование в образовательной деятельности форм и методов работы с детьми, соответствующих возрастных и индивидуальных особенностей.
- 3.Построение образовательной деятельности на основе взаимодействия взрослых с детьми, ориентированного на интересы и возможности каждого ребенка и учитывающего социальную ситуацию его развития.
- 4.Поддержка взрослыми положительного, доброжелательного отношения детей друг к другу и взаимодействия детей с друг другом в разных видах деятельности.
- 5.Поддержка инициативы и самостоятельности детей в специфических для них видах деятельности.
- 6.Возможность выбора детьми материалов, видов активности, участников совместной деятельности и общения.
- 7.Защита детей от всех форм физического и психического насилия.

- 8.Поддержка родителей (законных представителей) в воспитании детей, охране и укреплении здоровья, вовлечение семей в непосредственно образовательную деятельность.

3.Планируемые результаты освоения Программы

Развивающая речевая среда. Приучать детей -будущих школьников проявлять инициативу с целью получения новых знаний. Совершенствовать речь как средство общения.Уточнять высказывания детей, помогать им более точно характеризовать объект, ситуацию; учить высказывать предположения и делать простейшие выводы, излагать свои мысли понятно для окружающих.

Формирование словаря. Продолжать работу по обогащению бытового, природоведческого, обществоведческого словаря детей. Побуждать детей интересоваться смыслом слова. Совершенствовать умение использовать разные части речи в точном соответствии с их значением и целью высказывания.

Звуковая культура речи. Совершенствовать умение различать на слух и в произношении все звуки родного языка. Отрабатывать дикцию: учить детей внятно и отчетливо произносить слова и словосочетания с естественными интонациями.

Грамматический строй речи. Продолжать упражнять детей в согласовании слов в предложении. Помогать правильно строить сложноподчиненные предложения, использовать языковые средства для соединения их частей.

Связная речь. Продолжать совершенствовать диалогическую и монологическую формы речи. Формировать умение вести диалог между воспитателем и ребенком, между детьми; учить быть доброжелательными и корректными собеседниками, воспитывать культуру речевого общения.

СӨЙЛӘМ ҮСТЕРҮ (КОММУНИКАЦИЯ) ӨЛКӘСЕ (Зарипова З.М)

4.Содержание Программы

СӨЙЛӘМ ҮСТЕРҮ (КОММУНИКАЦИЯ) ӨЛКӘСЕ (Зарипова З.М)

«Минем бакчам. Белем бәйрәме.”	Балаларда мәктәп түрүнда уңай мөнәсәбәт тәрбияләү.Мәктәпкә бару теләге формалаштыру. Укучы, укуытучы, дәрес, тәнәфес сүзләре белән таныштыру.
“Яхшы сүз жан азығы”	Уй- фикерләрен, уйларын тартынмыйча, үз сүзләре белән сөйләп бирү һәм тыңлый белү күнекмәләрен тәрбияләү. Балаларның көнкүрешкә, жәмгыятыкә қагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен үстерү.
“Мин яратам сине, Татарстан”	Туган шәһәребезгә карата горурлык хисе тәрбияләү.Устерелешле диалог, сөйләм күнекмәләрен формалаштыру.Балаларның Ватаныбыз, республикабыз(шәһәр, авыл) һәм аның символикасы түрүндагы мәгълүматларын арттыру.

“Мин яратам сине, Татарстан” (дәвамы)	Туган шәһәреbezgә карата горурлык хисе тәрбияләү. Үстерелешле диалог, сөйләм қүнекмәләрен формалаштыру. Балаларның Ватаныбыз, республикасы (шәһәр, авыл) һәм аның символикасы турындагы мәгълүматларын арттыру.
А.Алиш иҗаты. Абдулла Алиш иҗаты белән таныштыру.	А.Алиш әсәрләре буенча балаларда әхлакый сыйфатлар тәрбияләү. Экиятләр, хикәяләр ярдәмендә балаларның сөйләм телен үстерү. А.Алиш китаплары һәм иллюстрацияләр аша әсәрләрен искә төшерү, сорауларга тулы жавап бирергә өйрәтүне дәвам итү.
“Хуш киләсөн, ямъле көз!”	Балаларда табигатькә һәм үз исәнлегенә сак караш тәрбияләү. Сөйләшү барышында мәкалъләр кулланып, балаларның логик фикерләү сәләтен һәм сөйләм телен үстерү. Тере табигать белән тере булмаган табигать арасындагы бәйләнешләрне аңларга өйрәтүне дәвам итү.
“Көз күчтәнәчләре”	Күмәк эшләргә башкалар б-н беррәттән катнашу теләге, тирә-юнъдәгеләр өчен кирәккә кеше булу, билгеле бер нәтижәләргә ирешү омтылышы тәрбияләү. Диалогик һәм монологик сөйләмне камилләштерү, образлы фикерләү сәләтен үстерү. Эзлекле һәм сәнгатле итеп әдәби текстларның әчтәлеген сөйләргә, сәхнәләштерергә өйрәтүне дәвам итү.
“Икмәк- яшәү терәге”.	Балаларга көзге байлыкның халыкка шатлык, куаныч китерүен төшөндерү, бу байлыкларны тудыруучы игенчеләр хезмәтенә карата хөрмәт тәрбияләү. Балаларның бәйләнешле сөйләм телен үстерү. Игенченең мактаулы һәм авыр хезмәте, икмәкнең нинди юллар аша табынга килүе турында тасвирлап сөйләргә өйрәтүне дәвам итү.
“Минем гайләм, өем, йорт жиһаз лары”.	Балаларда гайлә әгъзаларына карата ихтирамы мөнәсәбәт, йорт жиһазларына сакчыл караш тәрбияләү. Балаларның йорт жиһазлары турындагы белемнәрен баству, тирәнәйту, мөстәкыйль һәм гомумиләштереп фикерләү сәләтен үстерү. Балаларны уз тәжрибәләренә таянып, тәрбияче тәкъдим иткән темага сөйләргә өйрәту.
“Табын янында”.	Балаларда өлкәннәр хезмәтенә ихтирам тәрбияләү. Қөндәлек туклану режимы турында төшөнчә би्रү, һәр тер ашкы туры килүче ризыклар, аларның сәламәтлеккә тәэсирен ачыклау, логик фикерләү сәләтен үстерү. Өйрәнелгән сүзләрнең сөйләмдә кулланылышын активлаштыру, гомумиләштерүче сүзләрнең мәгънәсен аңларга өйрәту.

“Киеннэр дә безне бизиләр”.	Балаларда татар милли киеннәренә һәм бизәнү әйберләренә қызыксыну тәрбияләү. Бәйләнешле фикерләү сәләтен үстерү, сөйләмдә парлы, күшма, ясалма сүзләр куллану күнекмәләре бирү. Милли киеннәрнең исемнәрен, бизәлешләрен сөйләмдә куллануны системалаштыру.
“Исеменә күрә – жисеме”	Балаларда башка кешеләргә карата игътибар, исемнәргә қызыксынучанлык тәрбияләү.Логик фикерләүне, хәтер сәләтен, хәрәкәт активлыгын үстерү.Балаларга һәр исемнең аерым бер мәгънә белдерүе турында төшенчә бирү; үзеннең дә һәм иптәшләренең дә исемен һәм фамилиясен кыскартырга, үзгәртергә, бозарга ярамаганлыгын аңлату.
“Кыш. Кышкы уеннар”	Балаларда қызыксыну уяту, табигатькә сак караш, экологик бәйләнешләрне күрә белү сыйфаты тәрбияләү.Чагыштырып тасвирлый белү күнекмәләрен үстерү.Балаларның кыш, кар үзенчәлекләре турында белемнәрен баству.
“Кышлаучы кошлар.”	Балаларда кошларга карата мәрхәмәтлелек, кайғыртуучанлык хисе тәрбияләү, аларны рәнҗетмәскә кирәклегентөшнөдерү. Тышкы билгеләренә (тәссе,зурлыгы), үз-үзләрентотышларына, тавышларына карап, кышлаучы һәм күчмәкошларны аерип күрсәтә белү күнекмәләрен үстерү. Балаларның кышлаучы кошлар турындагы белемнәрен ныгыту.
“Кыргый хайваннар”	Балаларда кыргый хайваннарга карата қызыксыну һәм сакчыл караш тәрбияләү. Мөстәкыйль фикерләү сәләтен үстерү. Балаларны кыргый хайваннар, аларның тышкы билгеләре,яшәү рәвешләре белән таныштыруны дәвам итү.
“Йорт хайваннары һәм кошлары.”	Балаларда үз фикерләрен дустының фикере белән чагыштырып карый белү, бер-берсен игътибар белән, бүлдермичә, сабыр гына тыңлый белү сыйфатлары тәрбияләү.Тышкы билгеләренә (зурлыгы, үз-үзләрен тотышларына, тавышларына) карап, кыргый һәм йорт хайваннарын аерипкүрсәтә белү күнекмәләрен үстерү.Үзләренең белгәннәрен бәйләнешле итеп, хикәя формасында сөйләргә өйрәтү эшен дәвам итү
“Транспорт”.	Балаларда транспорт йөртүче һөнәр ияләренә карата хөрмәт, ихтирам һәм урамда, транспортта үз-үзләрен дөрес тоту сыйфатлары тәрбияләү.Балаларның ижади активлыгын, фикерләү сәләтен үстерү.Коры жир, су һәм һава транспорты чараларын аера белергә, аларны чагыштырырга, төркемнәргә аерырга өйрәтүне дәвам итү, һәр төр транспорт турындагы күзаллауларын киңәйтү.

“Юл йөрүү кагыйдэләре” (дәвамы).	Балаларда транспорт йөртүче һөнәр ияләренә карата хөрмәт, ихтирам һәм урамда, транспортта үз-үзләрен дөрес тоту сыйфатлары тәрбияләү. Балаларның иҗади активлыгын, фикерләү сәләтен үстерү. Коры жир, су һәм һава транспорты чараларын аера белергә, аларны чагыштырырга, төркемнәргә аерырга өйрәтүне дәвам итү, һәр төр транспорт турындагы күзаллауарын киңәйтү.
“Һөнәрләр”	Балаларда борынгы бабаларбыз уйнаган уен коралларына карата кызыксыну, сакчыллык сыйфатлары тәрбияләү. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлекләрен үстерү. Музыка житәкчесенең хезмәте турында белемнәрен тирәнәйтү.
“Россия – туган илем.Халыкара телләр көне”	Төрле милләт халыкларына хөрмәт, дуслык хисләре тәрбияләү. Балаларның ақыл, хәтер, логик фикер йөртү сәләтен үстерү. Идел буе халыклары турында балаларның белемнәрен баству.
“Спорт”.	Балаларда спортка карата унай караш, сәламәт яшәү рәвеше тәрбияләү, сәламәтлек өчен файдалы һәм кызыклы эшчәнлеккә өстенлек бирү омтылыши булдыру. Спорт уеннары, күнегүләре, спортка бәйле вакыйгалар белән кызыксынуларын үстерү. Татарстан спортчыларының физкультура һәм спорт өлкәсендә ирешкән кайбер уңышлары,турында мәгълүмат бирү.
“Саулык-зур байлык”	Балаларда үз сәламәтлекләренә карата игътибарлылык,сак караш тәрбияләү. Балаларның үз фикерләрен дөрес итепжиткәрә белә күнекмәләрен үстерү,сәламәт яшәү рәвешенә омтылыши булдыру.Балаларга сәламәтлекне саклауда табигатьнең әһәмиятен аңлату,чыныгу чаралары белән таныштыру.
“Су-яшәү чыганагы”	Табигатькә сак караш һәм мәхәббәт тәрбияләү. Балаларның фикерне бер юнәлештә туплый белү сәләтен, игътибарлылыкларын үстерү. Табигаттә була торган үзгәрешләр турында балаларның күзаллауарын киңәйтү, яңгырның каян килеп чыгуын аңлату, табигатькә соклана һәм аның гүзәллеген күрә белергә өйрәтү.
“Батырлыкта-матурлык”.	Ватанны саклау теләге, этиләре белән горурлану хисе тәрбияләү.Балаларның уй-фикерләү сәләтен камилләштерү. Балаларга Ватанны саклаучылар турында башлангычтөшөнчә бирү.
“Кояш гомере телим мин, энием, сиңа!”	Балаларда эниләргә карата ихтирам,хөрмәт хисләре тәрбияләү. Логик фикерләү сәләтләрен, эниләргә карата игътибарлылыкларын үстерү. Сорай-җавап тибында аралашу аша баланы, үз белемнәренә таянып, фикер йөртергә,

	гомуумиләштерергә, аерып карарга һәм берләштерергә өйрәтү.
“Ямыле яз”.	Табигатькә карата сак караш тәрбияләү. Ситуатив сораулар ярдәмендә балаларның логик фикерләүсәләтен үстерү. Табигатьтәге бәйләнешләрне аңлата белү күнекмәләрен камилләштерү.
“Исәнмесез, кошкайлар!”	Балаларда кошларга карата сакчыл караш, мәрхәмәтлелексыйфатлары тәрбияләү. Балаларның күзәтүчәнлекләрен, кызыксынучанлыкларын, чагыштыра белү күнекмәләрен үстерү. Балаларның құчмә кошлар, аларның үзенчәлекле яклары түрындагы белемнәрен камилләштерү.
“Урман. Кызыл китап”	Балаларда күмәк сөйләшүдә катнашу, бер-беренне тыңлый белү күнекмәләре формалаштыру. Балаларның сорауларга ашыкмыйча, әзлекле итеп җавап бирү сыйфатын, логик фикерләү сәләтен үстерү. Балаларның табигатьне саклау түрындагы күзаллаулырынкиңайты, «Кызыл китап» түрындагы белемнәрен тирәнәйтү. Татарстанның «Кызыл китабы» түрында белешмә бирү, қысқаҳикә төзи белүне камилләштерү.
“Космос”.	Тирә-юньне, табигатьне анларга һәм сакларга сәләтле социаль актив, ижади шәхес тәрбияләү. Балаларның аралашу осталыкларын, вакыйгаларның яңа әзлеклелеген төзи белү күнекмәләрен үстерү. Балаларның Кояш системасы түрындагы белемнәрен камилләштерү
“Кунак булсаң тыйнак бул!”	Өлкәннәр хезмәте белән таныштыруны дәвам итү. Үз үзенне тоту қагыйдәләрен искә төшерү һәм әдәпне саклап аралашу.
“Бүлмә гөлләре һәм чәчәкләр”	Балаларда бүлмә гөлләренә һәм чәчәкләргә карата сак караш тәрбияләү. Бәйләнешле сөйләм, чагыштыра белү, фикерләү сәләтен үстерү. Бүлмә гөлләрен, чәчәкләрне үзләренә генә хас үзенчәлекләре буенча танып аерырга өйрәтү, кеше тормышында аларның әһәмиятен аңлату.
“Габдулла Тукай иҗаты”.	Г.Тукай әкиятләре, шигырьләре аша балаларда матур әдәбият белән кызыксыну, аларны уқырга теләк тәрбияләү. Балаларның игътибарлылыкларын, хәтерләрен, фикерләү сәләтен үстерү. Таныш әдәби сюжетлар буенча балаларның Г.Тукай иҗаты буенча алган белемнәрен камилләштерү.
“Жину плып килде май”	Балаларда патриотик хисләр, туган якка, туган телгә, Ватанга мәхәббәт тәрбияләү. Туган ил һәм дөньядагы вакыйгалар белән кызыксынучанлыкларын үстерү. Ветераннарыбызының Бөек Ватан сугышында күрсәткән батырлыклары түрында белемнәрен киңайты.
“Хуш бакчам, исәнме,	Балаларда белем алуга омтылыш уяту. Сөйләм телен, фикерләү сәләтен, танып белү

мәктәп!”	активлыгынүстерү. Балаларның мәктәп түрүнде күзаллауларын киңәйтү.

5. Учебно-методическое обеспечение реализации Программы

1. Зарипова З.М «Туган телдә сөйләшәбез» методическое пособие.
2. Закирова К.В. «Балачак аланы» хрестоматия.
3. Зиннурова Ф.М. «Үз илемдә, үз телемдә» методическое пособие.
4. Зарипова З.М. «Үстерешле уеннар»
5. Зиннурова Ф.М. «Үйнап укый сабыйлар»
6. Камаева Р.З. «Дөрес сөйләшик»
7. Гәрәева Г.Х. «Үйный-үйный укыйбыз»
8. Мортазина «Л.Р.Балачак – уйнап көлеп үсәр чак»
9. Гаффарова С.М. «Изучаем русский язык» методическое пособие.
10. Закирова К.В. «На поляне детства»
11. Шәехова Р.К. «Авазларны уйнатып» методическое пособие.
12. Хрестоматия для чтения детям в детском саду и дома
13. Г.Ә.Нәбиуллина, Л.Г.Гыйләҗева «Балалар деньясы»
14. М.Ф.Кашапова «Үйныйк әле, балалар»

Комплекслы тематик план
Сөйләм үсеше (грамота) (Р.К.Шәхов)

№	Тема	Максат
1.	[ш] авазы.	“Ш” авазын ишетә белергә, сүзләрдә аерырырга өйрәтү. Авазны сүздән мөстәкыйль аерып алырга өйрәтү.”Аваз” тәшенчәсен күзаллауны формалаштыру, Балаларның сүз байлыгын активлаштырырга булышлык итү.
2.	[ш] авазы..	Педагог тарафыннан интонация белән аерып алынган авазларны ишетү күнек-мә-ләрен ныгыту. Авазны сүздән мөстәкыйль аерып алырга өйрәтү. “Аваз” тәшенчәсен күзаллауны формалаштыру, Балаларның сүз байлыгын активлаштырырга булышлык итү.
3.	Артикуляция hәм яңгырашлары буенча якын торган [ш] [ж] авазларын чагыштыру.	Аерым авазны сүздән интонация белән аерып алып әйтү күнекмәсен ныгыту. Би-релгән авазны аерып алу, артикуля-ция hәм яңгырашлары буенча якын торган авазларны чагыштыра белү (терминнарны кулланмычы гына) күнекмәсен формалаштыру. Балаларның сөйләмән гомумиләштерүче сүзләр (киемнәр, хайваннар, үсемлекләр) белән баству hәм гомумиләштерә белү күнекмәсен булдыру.
4.	Сүздән [ж] hәм [жы] авазларын аерып алу.	Сүздән аерым авазны интонация белән аерып алып әйтү күнекмәсен ныгыту. [ж] авазын ишетү hәм әйтү күнекмәсен булды-ру. Сөйләмдә [ж] hәм [жы] авазлары булган сүзләрне активлаштыру. Балаларны калын(кырыс) hәм нечкә(ягымлы) әйтелә торган тартык авазларны ишетү hәм аларнны аера белү күнекмәсен булдыру. Сөйләмдә антоним сүзләрне актив кулла-нулларына булышлык итү.
5.	Сүздән [з] hәм [зь] авазларын аерып алу.	Сүздән аерым авазны интонация белән ае-рып алып әйтү күнекмәсен ныгыту. [з] авазын ишетү hәм әйтү күнекмәсен булды-ру. Сөйләмдә [з] hәм [зь] аваз-лары булган сүзләрне активлаштыру. Балаларны калын (кырыс) hәм нечкә (ягымлы) әйтелә торган тартык аваз-ларны ишетү hәм аларнны аера белү күнекмәсен булдыру. Балаларда аваз-ларын төрле яңгырашын белергә теләү хисе уяту hәм игътибарлы булырга өйрәтү.
6.	Сүздән [з] hәм [зь]; [ж] hәм [жы] авазларын аерып алу.	Шигъри юллардан аерым авазны интонация белән аерып алып әйтү күнекмәсен булдыру. Балаларның артикуляция hәм яңгырашлары буенча якын торган авазларны чагыштыра белү, калын (кы-рыс) hәм нечкә (ягымлы) әйтелә торган тартык авазларны ишетү hәм аларнны аера белү күнекмәсен үстерү. Сөйләмдә [з] hәм [зь]; [ж] hәм [жы] авазлары булган сүзләрне активлаштыру.
7.	Калын hәм нечкә әйтелә торган тартык [с] hәм [съ] авазларын ишетү hәм сүздән интонация белән аерып алу.	Балаларда сүздән авазны сүздән интонация белән аерып алу hәм аның калынлыгын – нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып әйтү күнекмәсен булдыру. Тартык авазларның калын яки нечкә әйтелешле булуын билгеләү ысулларын үзләштерү. Танып белү эшчәнлегендәи үзләштерелгән алгоритмын куллану күнекмәсен формалаштыру.
8.	[л] hәм [ль] авазларын ишетү hәм сүздән	”Кырыс”hәм “ягымлы”аваз тәшенчәләрен ныгыту. Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу hәм, авазның калынлыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып

	интонация белән аерып алу.	эйтү күнекмәләрен үстерү. Тартык авазның калын һәм нечкә эйтелешен ачыклау ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү.
9.	Тема:[м] һәм [мъ] авазларын ишетү һәм сүздән интонация белән аерып алу.	Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм, авазның калын-лыгын-нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып эйтү күнекмәләрен үстерү. Тартык авазның калын һәм нечкә эйтелешен ачыклау ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. Балаларның үзләренә якын булган темага , сөйләмнәрендә үткәннәрнең тәэсирен чагылдырып сөйли белү күнекмәләрен камилләштерү.
10.	[н] һәм [нъ] [н] авазларын ишетү һәм сүздән интонация белән аерып алу.	Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын – нечкәле-ген саклап калып, башка авазлардан аерып эйтү күнекмәсен булдыру. Тартык авазның калын һәм нечкә эйтелешен ачыклау ысулын куллану кү- үзенчәлеге белән таныштыру. Бирелгән авазга сүзләр уйлап эйтү күнекмәләрен ныгыту. Арашыу, игътибар белән тыңлау, ишетү, иптәшләренең жавабы белән килемешү яки килемешмәүләрен дустанә эйтеп бирә белү күнекмәсен формалаштыру.
11.	[р] һәм [ръ] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.	Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын – нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып эйтү күнекмәсен булдыру. Тартык авазның калын һәм нечкә эйтелешен ачыклау ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. [р] авазын камил эйтү күнекмәсен булдыру. Сүзләрнең эйтелешләре ягыннан охшашлыгын, аермасын таба белү күнекмәләрен булдыру. Сүзләргә аваз анализы ясау күнекмәсен үстерү.
12.	[қ] һәм [қъ] [қъ] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.	Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын – нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып эйтү күнекмәсен булдыру. Тартык авазның калын һәм нечкә эйтелешен ачыклау ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү.
13.	[п] һәм [пъ] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.	Балаларда сүздән авазны интонация бе-лән аерып алу һәм аның калынлыгын – нечкәле-ген саклап калып, башка авазлардан аерып эйтү күнекмәсен булдыру. Тартык авазның калын һәм нечкә эйтелешен ачыклау ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. Шигырьне сөнгатыле итеп укуларына ирешү. Чагыштыра белү, игътибарлы булу кебек сый-фатлар үсешен тәэммин итү.
14.	[в] һәм [въ] [W] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.	Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын – нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып эйтү күнекмәсен булдыру. Тартык авазның калын һәм нечкә эйтелешен ачыклау ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. Татар теленә хас булган W авазының үзенчәлеге белән таныштыру.
15.	[ғ] һәм [ғъ] [ғъ] авазларын ишетү һәм интонация белән аерып алу.	Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу һәм аның калынлыгын – нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып эйтү күнекмәсен булдыру. Тартык авазның калын һәм нечкә эйтелешен ачыклау ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. Татар теленә хас булган[ғъ] авазының үзенчәлеге белән таныштыру.

16.	[x] hәм [хъ] [h] авазларын ишетү hәм интонация белән аерып алу.	Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу hәм аның калынлыгын – нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып эйту күнекмәсен булдыру. Тартык авазның калын hәм нечкә эйтешен ачыклау ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. Татар теленә хас булган [h] авазының үзенчәлеке белән таныштыру. Туган телнен үзенчәлекләрен күбрәк белу теләге, кызыксыну уяту.
17.	Сүзнең беренче авазын аерып ала белу күнекмәләрен ныгыту.	Балаларда сүздән авазны интонация белән аерып алу hәм аның калынлыгын – нечкәлеген саклап калып, башка авазлардан аерып эйту күнекмәсен булдыру. Тартык авазның калын hәм нечкә эйтешен ачыклау ысулын куллану күнекмәсен камилләштерү. Түбәндәгә план - схема буенча табышмаклар төзи белу күнекмәсен булдыру: "Нәрсәгә охшаган? Нәрсә белән аерыла?" Балаларда иҗади фикерләү күнекмәсен Булдыру.
18.	Сүз схемасы төзү.	Авазларны шартлы билгеләр белән күрсәтеп, сүзнең схемасын төзү күнекмәсен булдыру. Сүзнең беренче авазын ае рып ала белу күнекмәләрен ныгыту. Уку эшчәнлеге компоненты булган үзконтроль, үзбәя күнекмәләрен булдыру. Әңгәмәдә катнашу теләге hәм үз - үзенә ышаныч уяту өчен жирлек булдыру.
19.	Аваз модельләрен кулланып, сүзләргә аваз анализы ясау.	Сүзгә аваз анализы ясау ысулын аерып алу. "Схема", "Модель" төшөнчәсен үзләштерү. Ат hәм ут сүзләренә аваз анализы ясау. Чагыштыра белу, игътибарлы булу кебек сыйфатлар үсешен тәэмин итү.
20.	Сүзләрнең төзелешен hәм мәгънәсен анлату.	Схеманы "укип", сүзләрне чагыштыру. "Схема", "модель" төшөнчәләренныгыту. Бирелгән аваз кергән сүзләр сайлап алу күнекмәләрен булдыру. Туп hәм тун сүзләренә аваз анализы ясау, аларны чагыштыру. "Ул нинди? - Шундый ук, нәрсә?" схемасы буенча табышмаклар төзү. Балаларда иҗади фикерләү күнекмәсен Булдыру.
21.	Сүзләрдә авазның урынын билгеләү.	Сүзгә аваз анализы ясау күнекмәсен камилләштерү, модель буенча сүзләрне чагыштыру. Сүздә авазның урынын билгеләргә ейрәтү. Бирелгән сүзгә тамырдаш сүзләр сайлау аша сүз байлыгын арттыру. Бәйләнешле сөйләм үстерү. Яңа сүзләрне (орлык, үсенте, чәчәк бөрсесе, чәчәк) сөйләмдә активлаштыру. Мәк чәчәге сүзенә аваз анализы ясау.
22.	Татар теленең үзенчәлекле авазлары [Y], [Э] кергән сүзләргә аваз анализы ясау.	Сүзгә аваз анализы ясау күнекмәсен камилләштерү. Сүзне эйткәндә бирелгән авазны аерып алу, сүзләрдә бөртерле авазларны табып эйту күнекмәләрен ныгыту. Балаларда бирелгән мәгълүматка карата кызыксыну hәм игътибарлылык булдыру.
23.	Күп мәгънәле сүзләр төшөнчәсе белән таныштыру.	Сүзгә аваз анализы ясау күнекмәсен камилләштерү. Сүздән беренче hәм соңы авазларны аерып алуга күнегүләр бирү. "Күп мәгънәле сүзләр" төшөнчәсе белән таныштыру. Игътибарлылык hәм иҗади фикер өчен жирлек тудыру.
24.	Калын hәм нечкә эйтешле сүзләрне чагыштыру.	Сүзгә аваз анализы ясау күнекмәсен камилләштерү. Балаларны калын hәм нечкә эйтешле авазларны парлап эйтә белу күнекмәләрен ныгыту. Сүзләрне чагыштыра белу күнекмәләрен үстерү.
25.	Калын hәм нечкә эйтешле сүзләр	Сүзгә аваз анализы ясау күнекмәсен камилләштерү. Сүзләрне чагыштыра белу күнекмәләрен үстерү. Балаларның игътибарын ,

	белән күнегүләр.	җавап әзерләү тизлеген үстерү, аларда танып белүгә кызыксыну уяту.
26.	Сузык авазлар төшөнчәсө белән таныштыру.	Сузык авазларның “төслө” билгеләмәсе б/н таныштыру. Сүзгә аваз анализы ясарга өйрәтүне дәвам итү, сүздәгә сузык авазларны табып әйтү. Мөстәкыйль рәвештә сузык авазны сүздән аерып алу-га күнегүләр бирү. Иҗади характеристдагы уен- биренмәрне үтәү күнекмәләрен үстерү.
27.	Калын һәм нечкә әйтешле тартык авазлар төшөнчәләрен керту.	“Калын әйтешле тартык аваз” һәм ”нечкә әйтешле тартык аваз” төшен- чәләре б/н таныштыру. Калын һәм нечкә әйтешле тартыкларны төслө-фишкалар б/н билгеләү. Сүзгә аваз анализы ясау, әйтегендә сүз белән сүзнең авазлар төзелеше схемасының үзара бәйләнешен билгеләү. Балаларда пөхтәлек, игътибарлылык, җаваплылык тәрбияләү.
28.	Сүзгә аваз анализы ясау. [Ы] авазының үзенчәлекен үзләштерү.	Сүзләргә аваз анализы ясау күнекмәләрен ныгыту. Сүзләрнен модельләрен чагыштыра белүләрен камилләштерү. Татар телендәге сүзләрдә һәм рус теленнән кергән сүзләрдә Ы авазының әйтешендәге үзенчәлекне үзләштерү. Предметның кемнеке бу-лын белдергән сүзләрне сөйләмдә актив һәм урынлы
29.	[Й] авазы белән таныштыру.	Сүзләргә аваз анализы ясарга өйрәтү, [Й] авазы белән таныштыру. Ике сүзнең моделе буенча чагыштыру анализы ясарга өйрәтү. Бирелгән авазга тәмамланган сүзләрне сайлаң ала белүләрен ныгыту.
30.	А а хәрефе һәм аның хәрефләр кассасындагы урыны.	А, а хәрефе үзенчәлекләрен һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. Әдәби әсәрләрне ишетеп кабул итү күнекмәләрен үстерү. Балаларда иптәшләренең җаваплары белән килемеш яки килемшәүне дусларча әйтеп бирә белү күнекмәләре формалаштыру.
31.	Ә ,ә хәрефе һәм аның хәрефләр кассасындагы урыны.	Ә, ә хәрефе үзенчәлекләрен һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. Авазларны танып белү күнекмәләрен үстерү. Танып белү процессына карата кызыксыну уяту.
32.	Ү, ү хәрефе һәм аның хәрефләр кассасындагы урыны.	Ү, ү хәрефе үзенчәлекләрен һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. “Аваз” һәм “Хәреф” төшөнчәләрен урынлы куллана белү күнекмәләрен ныгыту. Балаларда күмәк эшчәнлектә актив катнашып ихтыяжы тудыру.
33.	Ү ,ү хәрефе һәм аның хәрефләр кассасындагы урыны һәм язылышы.	Балаларны Ү, ү хәрефе үзенчәлекләрен (баш һәм юл хәрефләр) һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. Бер сүзнең моделен икенче сүзнең моделенә үзгәртә белү күнекмәләрен ныгыту. Балаларның хәтерен һәм игътибарын үстерү. Балаларда күп белү ихтыяжы тудыру.
34.	И, и хәрефе һәм аның хәрефләр кассасындагы урыны.	И, и хәрефе үзенчәлекләрен һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. Тизәйткечләрне ишетеп аңлау күнекмәсендө булдыру. Балаларда эшләнгән эшкә, үз - үзенә контроль ясый, бәя куя белү күнекмәләрен үстерү.
35.	Ы ы хәрефе һәм аның хәрефләр кассасындагы урыны.	Ы, ы хәрефе үзенчәлекләрен һәм аның хәрефләр кассасындагы урынын үзләштерү. Авазның сүздәгә урынын билгеләү күнек- мәләрен ныгыту. Башкарылган эшләр хакында эзлекле, тулы итеп сөйләп бирә белү күнекмәләрен үстерү. Игътибар белән тыңлау, иптәшләрен кабатламыйча үз фикерен кыю итеп бирү теләге тудыру.

36.	Э,э хәрефе һәм аның хәрефләр кассасындағы урыны.	Э, э хәрефе үзенчәлекләрен һәм аның хәрефләр кассасындағы урынын үзләштерү. Нечкә һәм калын тартык авазлардан соң килүче сузық авазларның дөрес язылышын анлату. Тарката белү һәм образлы фикер күнекмәләрен үстерү. Балаларның иҗади сәләтләрен үстерү.
37.	О о хәрефе һәм аның хәрефләр кассасындағы урыны.	О,о хәрефе үзенчәлекләрен һәм аның хәрефләр кассасындағы урынын үзләштерү. Схемалар белән мөстәкыйль эшли белү күнекмәләрен булдыру. Житеzlек, зирәклек сыйфатлары үсеше өчен жирлек тудыру. Балаларның қызықсынучанлығын, яңа белемнәрен алуга омтылышын үстерү.
38.	Ө,ө хәрефе һәм аның хәрефләр кассасындағы урыны.	Ө,ө хәрефе үзенчәлекләрен һәм аның хәрефләр кассасындағы урынын үзләштерү. Чагыштыра белү күнекмәләрен ныгыту. Сөйләмдә антоним сүзләрне актив куллануларына булышлык итү. Балаларның иҗади сөйләмнәрен үстерү.

Комплексно - тематическое планирование по обучению русскому языку

Тема: Детский сад.

Недели	Задачи
Тема: “Детский сад”.	
1 неделя	Закрепление и активизация слов, грамматических форм, образцов связной речи, усвоенных в старшей группе. Совершенствование умений и навыков понимать и отвечать на предложения вопросительным словом: «сколько?», «у кого?», «с чем?». Вызывать интерес к русскому языку.
	Обогащение активного словарного запаса детей новыми именами существительными. Совершенствование умений и навыков понимать и отвечать на предложения с вопросительным словом: «сколько?» «где?» Воспитание уважения к профессии воспитателя и помощника воспитателя.
	Закрепить знакомые сказки; развивать мышление, память, воображение, речь, мелкую моторику рук; воспитывать интерес и любовь к сказкам.
	Ознакомление со значением предлогов «на», «под», «за» и выработка умений понимать предложение с ними.
2 неделя	Совершенствование умений восприятия на слух и произношения звуков русского языка. Воспитывать чувства взаимоуважения.
	Ознакомление с новыми существительными и глаголами по теме. Совершенствование умения вести мини-диалоги. Развитие наблюдательности, памяти.
	Закрепление ранее изученных и новых существительных и глаголов по теме в игровых ситуациях. Совершенствование умений и навыков употребления предлогов «на», «под», «за».
	Обогащение словарного запаса за счет новыми глаголами. Формирование умений и навыков употребления глаголов в будущем и прошедшем времени. Развитие мелкой моторики рук.
3 неделя	Совершенствование умений и навыков размечать и образовывать формы единственного и множественного числа глаголов.
	Закрепление употребления форм родительного падежа личных местоимений с предлогом у.
	Совершенствование умения составить небольшой связный рассказ по просмотренному мультфильму. Ознакомление со значением предлога за и выработка умений понимать предложения с ними. Вызывать желание общения на русском языке.
	Обогащение и активизация словарного запаса глаголами. Закрепление согласования имен числительных с именами существительными. Развивать желание общения с воспитателем и со сверстниками.
Активизация слов и грамматических форм усвоенных ранее по теме «мебель». Закрепление умений и навыков понимать предложения с вопросительными словами: «какая?», «когда?»	

4 неделя	Обогащение и активизация словарного запаса с усвоенными существительными и глаголами, усвоенными по данной теме. Совершенствовать умения составлять небольшой связной рассказ на знакомые темы. Развивать логическое мышление.
Тема “Осень”	
5 неделя	Обогащение активного словарного запаса новыми словами – существительными, наречиями. Закрепление умений и навыков согласования прилагательных с существительными. Развитие мелкой моторики рук.
	Усвоение форм множественного числа существительных. Совершенствование умений понимать и употреблять в речи вопросительные предложения со словами: какой? У кого? Развитие наблюдательности и памяти.
	Совершенствование умений понимать и употреблять в речи вопросительные предложения со словами: где? Какой? Закрепление навыков и умений использовать в диалоге неполные предложения. Воспитание чувства уважения к другим.
6 неделя	Обогащение активного словарного запаса новыми существительными и глаголами. Закрепление умений и навыков согласования существительных с прилагательными обозначающими форму и цвет. Развитие наблюдательности и памяти.
	Обогащение активного словарного запаса новыми существительными и обобщающим словом: фрукты. Закрепление умений и навыков согласования существительных с прилагательными обозначающими форму и цвет. Развитие координации движений.
	Закрепление изученных существительных и глаголов по пройденным темам. Совершенствование умений и навыков согласования существительных с прилагательными и числительными. Развитие внимания и памяти.
7 неделя	Совершенствование использования обобщающих слов и новых существительных по теме. Закрепление умений и навыков согласования существительных с прилагательными и числительными. Воспитание взаимоуважения.
	Обогащение активного словарного запаса новыми существительными, ознакомление с профессиями. Закрепление умений и навыков пользования предлогами в, на, под, за. Воспитание бережного отношения к хлебу.
	Активизация в речи детей, изученных ранее существительных и глаголов по теме: Осень. Совершенствование умений понимать и употреблять в речи вопросительные предложения со словами где? У кого?
8 неделя	Совершенствование умений и навыков восприятия на слух и произношения языка и их сочетаниями. Усвоение форм множественного числа существительных. Воспитание чувства доброты, милосердия.
	Совершенствование умений и навыков подбора прилагательных к данным существительным.
	Закрепление умений пользования формами родительного падежа личных местоимений. Развитие мелкой моторики рук.
Тема: «Дом и двор».	

9 неделя	Совершенствование умений и навыков аудирования и говорения в знакомых игровых и учебных ситуациях по пройденным темам. Активизация вопросительных предложений с вопросительными словами какой, куда, что делают? Развитие внимания и памяти.
	Обогащение активного словарного запаса новыми именами прилагательными. Активизация вопросительных предложений с вопросительными словами какая? сколько?
	Обогащение активного словарного запаса местоимениями. Совершенствование умений и навыков вести несложный разговор, выразить согласие или несогласие. Развитие наблюдательности.
10 неделя	Закрепление в активном словаре обобщающих слов по пройденным темам. Активизация вопросительных предложений с вопросительным словом сколько? Воспитание уважения к родным и близким.
	Совершенствование умений и навыков вести несложный разговор с использованием усвоенных ранее знаний: спросить о чем – либо и ответить на вопросы. Закрепление знаний об обобщающих словах.
	Совершенствование умений и навыков по пройденным занятиям. Закрепление умений и навыков согласования существительных с местоимениями и прилагательными. Воспитание любви к членам семьи.
11 неделя	Обогащение активного словарного запаса новыми наречиями времени. Совершенствование умений и навыков отвечать на вопросительные предложения с вопросительным словом: что делают? Воспитание интереса к русским песням
	Обогащение словарного запаса с новыми существительными и глаголами. Совершенствование умений и навыков употребления форм родительного падежа личных местоимением с предлогом у. Воспитание аккуратности, чистоплотности.
	Закрепление и активизация словарного запаса существительными и наречиями времени, изученными на занятиях. Совершенствование умений и навыков рассказывания о себе и обращения с вопросом к другим. Воспитание взаимоуважения.
12 неделя	Обогащение словарного запаса с новыми наречиями. Закрепление умений и навыков согласования существительных с числительными. Развитие мелкой моторики рук.
	Обогащение и активизация словарного запаса новыми именами существительными. Закрепление умений и навыков согласования существительных с прилагательными и числительными. Воспитание бережного отношения к домашним животным.
	Активизация вопросительных предложений с вопросительными словами где? какой? сколько? что делают? Закрепление умений и навыков вести несложный разговор. Развитие внимания, памяти.
13 неделя	Обогащение активного словарного запаса именами существительными, согласование их с прилагательными. Совершенствование умений и навыков понимать и вопросительными словами чем? у кого?
	Обогащение словарного запаса с новыми наречиями и именами существительными. Закрепление множественного числа имен существительных и обобщающих слов по пройденным темам. Развитие внимания и памяти.

	Закрепление умений и навыков употребления обобщающих слов. Продолжение работы над дикцией, совершенствование отчетливого произношения слов и словосочетаний. Поддержание интереса к русскому языку. Тема: «Зима»
14 неделя	Введение новых лексических единиц, совершенствование употребления в диалоге простых предложений. Закрепление употребления предлогов «под», «на», «за». Развитие наблюдательности, памяти. Закрепление в речи лексических единиц, обозначающих предметы, одежду, игрушки. Формирование умений и навыков составления небольших рассказов по образцу воспитателя по знакомой ситуации. Закрепление согласования имен существительных с прилагательными. Совершенствование умений и навыков употребления форм родительного падежа личных местоимений с предлогом у. Развитие логического мышления.
15 неделя	Обогащение словарного запаса с новыми именами существительными. Совершенствование умений и навыков вести несложный разговор, выразить согласие или несогласие. Развитие логического мышления, зрительной памяти. Введение новых имен существительных и глаголов в активный словарь. Формирование умений и навыков составления нескольких предложений, рассказов по картинке. Развитие координации движений. Активизация в речи лексических единиц обозначающих предметы зимних игр, действия людей. Выработка умений и навыков понимать и употреблять в речи форму дательного падежа. Поддержание интереса к русскому языку и желание учить его.
16 неделя	Формирование умений и навыков составления рассказа о зиме используя ситуативные картинки. Совершенствование умений и навыков понимать и употреблять в речи форму дательного падежа. Воспитывать аккуратность, желание доводить начатое дело до конца. Введение новых имен существительных и активизация в речи. Совершенствование умений и навыков согласования существительных с прилагательными. Воспитание бережного отношения к природе и животным. Совершенствование умений и навыков употреблять в диалоге простые нераспространенные предложения и предложения с однородными членами. Формирование умений и навыков правильно употреблять вопросительные предложения со словами кто? Что? Какие? Почему?
17 неделя	Обогащение и активизация речи новыми именами существительным, глаголом, прилагательным. Совершенствование умений и навыков употреблять в речи форму дательного падежа. Развитие логического мышления и памяти. Обогащение словарного запаса с новыми именами существительных, согласование имен существительных с числительными. Продолжение работы над дикцией, совершенствование отчетливого произношения слов, вызвать желание помочи другим.

	Повторение имен существительных, глаголов, наречий по пройденной теме. Совершенствование умений и навыков понимать и отвечать предложения с вопросительными словами чем? Когда? Где? кому? Что делает? Воспитывать чувства бережного отношения к зимней природе. Тема: “Дикие животные”
18 неделя	Формировать умений и навыков аудирования и говорения в новых и знакомых учебно-игровых ситуациях. Обогащение активного словарного запаса существительными, обозначающими диких животных и их детенышей; обозначающими действия животных и людей. Развивать мелкую моторику рук. Закреплять умений и навыков воспринимать на слух и произносить слова с усвоенными звуками и их сочетаниями. Выработать умений понимания и употребления в речи вопросительные предложения со словами чей? чья? где? какой?, различать значения предлогов «в» и «на». Развивать логическое мышление и память. Закрепить знания о диких животных. Продолжать выработку навыков слушания и понимания.
21 неделя	Совершенствовать умений и навыков вести доступный возрасту детей разговор на русском языке, используя ранее приобретенный словарный запас, речевые образцы. Обогащение словарного запаса существительными, глаголами, прилагательными по теме. Обогащение словарного запаса новыми существительными. Развивать мелкую моторику рук. Вспомнить знания о диких животных, загадать загадки про диких животных. Продолжать выработку навыков слушания и понимания.
22 неделя	Дать новые знания о тайге, о диких животных, живущих, в тайге. Учить отвечать на вопросы, правильно строить предложения, совершенствовать умений комментировать свои поступки. Дать новые знания о Северном полюсе, о жарких странах, о животных. Совершенствовать умения и навыки согласования прилагательных с существительными в роде и числе. Составление описательных рассказов по картинке. Совершенствовать умений и навыков вести доступный возрасту детей разговор на русском языке, используя приобретенный ранее словарный запас и речевые образцы. Развивать мелкую моторику рук.
23 неделя	Закрепить умений и навыков воспринимать на слух и произносить слова с усвоенными звуками и их сочетаниями. Развивать мелкую моторику рук. Обогащение словарного запаса существительными, обозначающими диких животных в Америке. Закрепить значение вопроса, где и куда? Развивать логическое мышление, воображение и память. Выработка умений понимать и употреблять в речи вопросительные предложения со словами чей?, чья?, где?, какой?, на чем?, различать значения предлогов «в» и «на». Развивать логического мышления и память.

24 неделя	Обогащение словарного запаса существительными, обозначающими диких животных в Америке, новыми наречиями места: справа, слева. Развивать логического мышления и память.
	Развивать артикуляционный аппарат и продолжать работу над интонационной выразительностью.
	Закрепить материал по теме: «Дикие животные». Научить решать несложные проблемы. Развивать связную речь детей. Закрепить навыки использования в речи глагольной лексики, согласование прилагательных и существительных.
Тема: “Городи транспорт”	
25 неделя	Совершенствовать умений и навыков аудирования отчетливой русской речи и говорения в игровых и учебных ситуациях. Расширять активного словаря детей новыми существительными и глаголами. Развивать мелкую моторику рук
	Совершенствовать умений и навыков употребляя форму родительного падежа: у меня, у нас, у вас. Развивать логическое мышление, воображение и память.
	Совершенствование умений и навыков понимать и отвечать предложения с вопросительными словами чем? когда? где? кому? что делает? Развивать логическое мышление и память
26 неделя	Расширять словарный запас детей с новыми существительными. Вызывать желание у детей использовать русскую речь в общении с родителями и сверстниками.
	Обогащение словарного запаса детей с названиями машин. Развивать мышление, воображение и память.
	Закрепление изученных существительных и глаголов по пройденным темам. Совершенствование умений и навыков согласования существительных с прилагательными и числительными. Развитие внимания и памяти.
27 неделя	Развивать связную речь путем распространяя предложения. Расширять словарь детей новыми существительными. Воспитать уважение к труду шофера.
	Совершенствовать умений и навыков аудирования и говорения в игровых и учебных ситуациях. Активизировать использование в речи прилагательных и закреплять согласования прилагательных с существительными.
	Совершенствовать умений и навыков аудирования отчетливой русской речи и говорения в игровых и учебных ситуациях.
28 неделя	Развивать фонематический слух детей и закрепить изученную лексику. Закрепить знания о правилах дорожного движения, о дорожных знаках, о транспорте.
	Развивать фонематический слух. Научить внимательно, слушать и запоминать рассказ воспитателя.
	Закрепить знания детей о городе и транспорте. Развивать связную речь и фонематический слух. Воспитать уважение к разным профессиям.

		Закреплять названия профессий людей. Управляющих различными видами транспорта, виды транспорта. Формировать способность видеть возможности усовершенствования предметов. Развивать связную речь, распространяя предложения путем введения второстепенных членов предложения. Развивать фонематический слух. Воспитать уважение к труду шофера, желание не причинять беспокойства родителям.
		Тема: «Весна»
29 неделя		Научить детей правильно употреблять слова весна, сосульки, почки, ветки, подснежники. Четко произносить звуки: в-ф, х-с. Развивать мелкой моторики рук.
29 неделя		Учить отвечать на вопросы, правильно строить предложения, совершенствовать умений комментировать свои действия. Составление описательного рассказа о весне.
30 неделя		Совершенствовать умений и навыков вести доступный возрасту детей разговор по-русски, используя ранее усвоенный словарный запас и грамматические конструкции.
30 неделя		Закрепляя знания о международном женском дне, обогащение словарного запаса детей. Поддержать интереса детей к изучению русского языка, создание положительной эмоциональной атмосферы на занятиях.
30 неделя		Активизировать в речи вопросительных предложений со словами где?, какой?, у кого?, что делает? Развивать внимание, воображение, память.
30 неделя		Продолжать работу по укреплению умений и навыков согласовывать прилагательные с существительными в роде и числе.
31 неделя		Научить составлять предложения по картинке «Наши лесные друзья» и помочь запомнить содержание рассказа и ответить на вопросы. Развивать мелкой моторики рук.
31 неделя		Усвоение в словарном порядке новых прилагательных: весенний, солнечный, теплый; знакомство с наречиями времени: весной, утром, днем, вечером, ночью. Поддержать интереса детей к изучению русского языка, создание положительной эмоциональной атмосферы на занятиях.
31 неделя		Повторение и закрепление знаний по теме. Учить отвечать на вопросы, правильно строить предложения, совершенствовать умений комментировать свои действия.
32 неделя		Ввести в речь детей новые слова, повторить и закрепить изученные слова. Развивать внимание, воображение, память.
32 неделя		Закрепить и повторить знания о весне, о перелетных птицах. Научить внимательно, слушать и запомнить рассказ воспитателя.
32 неделя		Развивать умений и навыков аудирования и говорения в знакомых игровых ситуациях по темам: «Весна», «Осень», «Зима».
		Тема: «Скоро в школу»
33 неделя		Совершенствовать умений и навыков восприятия русской речи на слух и говорения. Научить правильно, понимать и употреблять предлоги «в» и «на».
33 неделя		Совершенствовать умений и навыков понимания и использования в речи порядковых числительных в пределах десяти. Вызвать и поддерживать желание детей использовать русский язык в общении с воспитателями и сверстниками вне занятий, в самостоятельной деятельности.

	Повторить и закрепить знания по теме. Научить составлять рассказ по картинке «В школе», помочь запомнить содержание рассказа и ответить на вопросы.
34 неделя	Закрепление и обобщение усвоенных ранее способов обозначения в русском языке одушевленных и неодушевленных предметов, их действий, признаков. Совершенствовать умений и навыков аудирования русской речи и говорения.
	Формировать элементарных умений понимать значение родственных слов: школа- школьник, дерево- деревянный, утро, утром, и.т.д. Развивать мелкой моторики рук.
	Повторить и закрепить знания по ранее изученным темам. Развивать воображение, мышление, память.
35 неделя	Повторение пройденного материала. Закрепить названия школьных принадлежностей. Развивать логическое мышление. Воспитывать интерес к русскому языку.
	Повторение пройденного материала. Закрепить знания о детском саде. Развивать логическое мышление. Воспитывать интерес к русскому языку.
	Повторение пройденного материала. Закрепить знания о городе и транспорте. Развивать логическое мышление. Воспитывать интерес к русскому языку.
	Повторение пройденного материала. Закрепить знания о городе и транспорте. Развивать логическое мышление. Воспитывать интерес к русскому языку.
36 неделя	Повторение пройденного материала. Закрепить знания о доме. Развивать логическое мышление. Воспитывать интерес к русскому языку.
	Повторение пройденного материала. Закрепить знания о диких животных. Развивать логическое мышление. Воспитывать интерес к русскому языку.
	Повторение пройденного материала. Закрепить знания о домашних животных. Развивать логическое мышление. Воспитывать интерес к русскому языку.
	Повторение пройденного материала. Закрепить знания о домашних животных. Развивать логическое мышление. Воспитывать интерес к русскому языку.

Физкультура

Первая неделя.	
Занятие 1	Упражнять детей в беге колонной по одному, в умении переходить с бега на ходьбу; в сохранении равновесия и правильной осанки при ходьбе по повышенной опоре. Развивать точность движений при переброске мяча.
Занятие 2	Упражнять детей в ходьбе по гимнастической скамейке боком, перешагивая через набивные мячи; при прыжках на двух ногах через набивные мячи.

Занятие 3	Упражнять детей в равномерном беге и беге с ускорением; знакомить с прокатыванием обручем, развивая ловкость и глазомер, точность движений; повторить прыжки на двух ногах с продвижением вперед.
Вторая неделя.	
Занятие 1	Упражнять детей в равномерном беге с соблюдением дистанции; развивать координацию движений в прыжках с доставанием до предмета; повторить упражнения с мячом и лазанье под шнур, не задевая его.
Занятие 2	Упражнять в прыжках на двух ногах между предметами; в переброске мяча стоя в шеренгах; в ползании - “крокодил”.
Занятие 3	Упражнять детей в ходьбе и беге между предметами, в прокатывании обручем друг другу; развивать внимание и быстроту движений.
Третья неделя.	
Занятие 1	Упражнять детей в ходьбе и беге с четким фиксированием поворотов; развивать ловкость в упражнениях с мячом, координацию движений в задании на равновесие; повторить упражнение на переползание по гимнастической скамейке.
Занятие 2	Упражнять детей в бросании мяча правой и левой рукой попеременно, ловля его двумя руками; в ползании по гимнастической скамейке на ладонях и ступнях; в ходьбе по гимнастической скамейке.
Занятие 3	Упражнять в чередовании ходьбы и бега; развивать быстроту и точность движений при передаче мяча, ловкость в ходьбе между предметами.
Четвертая неделя.	
Занятие 1	Упражнять в чередовании ходьбы и бега по сигналу воспитателя; в ползании по гимнастической скамейке на ладонях и коленях; в равновесии при ходьбе по гимнастической скамейке с выполнением заданий. Повторить прыжки через шнуры.
Занятие 2	Упражнять в лазанье в обруч; в ходьбе боком приставным шагом; в прыжке на правой и левой ноге.
Занятие 3	Повторить ходьбу и бег в чередовании по сигналу воспитателя, упражнения в прыжках и с мячом; разучить игру “Круговая лапта”.
Пятая неделя	
Занятие 1	Закреплять навыки ходьбы и бега между предметами; упражнять в сохранении равновесия на повышенной опоре и прыжках; развивать ловкость в упражнении с мячом.
Занятие 2	Упражнять в равновесии – ходьбе по гимнастической скамейке боком приставным шагом с мешочком на голове, руки на пояс; в прыжке на двух ногах вдоль шнуря; в переброске мячей.
Занятие 3	Упражнять детей в беге с преодолением препятствий; развивать ловкость в упражнениях с мячом; повторить задание в прыжках.
Шестая неделя.	
Занятие 1	Упражнять детей в ходьбе с изменением направления движения по сигналу; отрабатывать навык приземления на полусогнутые ноги в прыжках со скамейки; развивать координацию движений в упражнениях с мячом.

Занятие 2	Упражнять в прыжке с высоты 40 см с приземлением на полусогнутые ноги; в отбивании мяча одной рукой; в лазанье в обруч.
Занятие 3	Повторить бег в среднем темпе; развивать точность броска; упражнять в прыжках.
Седьмая неделя	
Занятие 1	Упражнять детей в ходьбе с высоким подниманием колен; повторить упражнения в ведении мяча; ползании; упражнять в сохранении равновесия при ходьбе по уменьшенной площади опоры.
Занятие 2	Упражнять в ведении мяча между предметами; в ползании на четвереньках; в равновесии – ходьбе по рейке гимнастической скамейки.
Занятие 3	Закреплять навык ходьбы с изменением направления движения, умение действовать по сигналу воспитателя; развивать точность в упражнениях с мячом.
Восьмая неделя	
Занятие 1	Закреплять навык ходьбы со сменой темпа движения. Упражнять в беге врассыпную, в ползании на четвереньках с дополнительным заданием; повторить упражнение на равновесие при ходьбе по повышенной опоре.
Занятие 2	Упражнять в ползании по гимнастической скамейке; в прыжках на двух ногах между предметами; в ходьбе по гимнастической скамейке с мешочком на голове.
Занятие 3	Повторить ходьбу с остановкой по сигналу воспитателя, бег в умеренном темпе; упражнять в прыжках и переброске мяча.

5.Учебно-методическое обеспечение реализации Программы.

1. Зарипова З.М«Туган телдә сөйләшәбез» методическое пособие.
2. Закирова К.В. «Балачак аланы» хрестоматия.
3. Зиннурова Ф.М. «Үз илемдә, үз телемдә» методическое пособие.
4. Зарипова З.М. “Үстерешле уеннар”
5. Зиннурова Ф.М. “Үйнап укый сабыйлар”
6. Камаева Р.З. “Дөрес сөйләшик”
7. Гәрәева Г.Х. “Үйный-үйный укыйбыз”
8. Мортазина“Л.Р.Балачак – үйнап көлеп үсәр чак”
9. Гаффарова С.М. «Изучаем русский язык» методическое пособие.
10. Закирова К.В. «На поляне детства»
11. Шәехова Р.К.“Авазларны үйнатьып” методическое пособие.
12. Хрестоматия для чтения детям в детском саду и дома
13. Г.Ә.Нәбиуллина, Л.Г.Гыйләҗева “Балалар дөньясы”
- 14.М.Ф.Кашапова “Уйныйк әле , балалар

Прошнуровано,
Пронумеровано
Скреплено печать
Заведующий МЕ
И.И.Иванова
Ютазинского МУ
15.08.2010

Скреплено печатью МБДОУ Мало-Урсинский детский сад «Лейсан»
Заведующим Ютазинского муниципального района Республики Татарстан
лист 1 из 1

Р.С.Загрдилова

